

<http://library.tneu.edu.ua/images/stories/naukovi%20zhurnaly/economichnyy%20analiz/2018/%D0%A228%20%E2%84%961.pdf> (дата звернення: 07.11.2025)

2. Іршак О. С., Лещук І. Я. Сучасний стан кредитної діяльності банків та її вплив на розвиток реального сектору економіки. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 34. С. 145–149. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/34_2018/32.pdf (дата звернення: 05.11.2025)

3. Кремень В. М., Кремень О. І., Гуляєва Л. П. Роль банківського кредитування у розвитку економіки України. *Проблеми економіки*. №3 (45), 2020. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-3_0-pages-176_183.pdf (дата звернення: 01.11.2025)

4. Національний банк України. *Звіт про фінансову стійкість. Грудень 2024 р.* Київ, 2024. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2024-H2.pdf?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 05.11.2025)

5. Річний звіт НБУ 2024. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2024.pdf?v=14 (дата звернення: 05.11.2025)

6. Оцінка стану кредитування економіки України. URL: <https://fru.ua/ua/media-center/analytics/otsinka-stanu-kredituvannya-ekonomiki-ukrajini> (дата звернення: 06.11.2025)

7. Сучасний стан банківського кредитування в Україні. Нікольчук Ю., Шевчук А. (2024). «Сучасний стан банківського кредитування в Україні». *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 332(4), 22-29. URL: https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/216?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 07.11.2025)

Лобова О. М.

*к.е.н., доцент, доцент кафедри страхування, банківської
справи та ризик-менеджменту
Київський національний університет імені Тараса
Шевченка*

Яцик А. О.

*Фінансові інститути та ризик-менеджмент,
2-ий курс ОС «Магістр
Київський національний університет імені Тараса
Шевченка*

ПЕРСПЕКТИВИ ТА НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сільське господарство є однією з найбільш ризикових сфер економіки, що залежить від погодних умов, кліматичних змін, волатильності ринків та воєнних ризиків. В Україні частка агросектора у ВВП перевищує 10%, але рівень страхового покриття агроризиків залишається менше 5%, тоді як у розвинутих країнах — 40–80%.

Це створює потребу в системній трансформації агрострахування із залученням кращих світових практик. Трансформація сільськогосподарського страхування спрямована на впровадження інноваційних підходів, підвищення ефективності державної підтримки та розвиток партнерства між державою, страховими компаніями й агровиробниками, що робить цю тему особливо важливою в умовах післявоєнного відновлення економіки України [1].

Цифровізація процесів у сільськогосподарському страхуванні передбачає впровадження сучасних інформаційних технологій, що підвищить ефективність збору та аналізу даних. Застосування супутникового моніторингу, безпілотних літальних апаратів та геоінформаційних систем дозволять точно оцінювати стан посівів, фіксувати погодні зміни й визначати масштаби збитків. Також це мінімізує ризики суб'єктивної оцінки та забезпечить оперативне прийняття рішень щодо виплат.

Міжнародні системи агрострахування активно використовують супутникові дані, штучний інтелект і автоматизовані моделі оцінки ризиків. У Німеччині та США цифрові платформи дозволяють у режимі реального часу оцінювати стан посівів, фіксувати збитки та проводити виплати. Наприклад AgroInsurance Data Hub, платформа, що інтегрує кліматичні дані для автоматизованого аналізу врожайності [2]. В Україні доцільно створити єдину державну електронну систему сільськогосподарського страхування, що об'єднуватиме страховиків, фермерів та державні органи.

Запровадження параметричного страхування є перспективним напрямом, який дозволить здійснювати страхові виплати на основі об'єктивних погодних параметрів, а не після оцінки збитків. Такі моделі вже ефективно діють у Канаді, Індії та країнах ЄС, де використовується принцип «показник–виплата» [3]. Наприклад, якщо рівень опадів нижчий за встановлений поріг, фермер автоматично отримує компенсацію. Це скорочує час обробки заявок, зменшує адміністративні витрати та підвищує довіру до страхової системи. Для України актуальним є розробка стандартизованих індексних продуктів для найбільш поширених культур (пшениця, кукурудза, соя).

Удосконалення системи державної підтримки полягає у розширенні механізмів компенсації страхових премій, створенні стабільних бюджетних програм та запровадженні державного перестраховального фонду. Це дозволить забезпечити стійкість системи в умовах форс-мажорних обставин і підвищити привабливість страхування для фермерів. В Україні доцільно запровадити державне співфінансування страхових премій. У розвинутих країнах держава компенсує від 40% до 70% вартості страхових премій. Це робить страхування доступним та стимулює аграріїв оформлювати поліси.

Створення сприятливих умов для участі міжнародних партнерів передбачає інтеграцію України у світовий ринок сільськогосподарського страхування через залучення технічної допомоги, інвестицій і перестраховальних ресурсів. У співпраці з Світовим банком, IFC та ЄБРР можна реалізувати спільні пілотні проекти з розробки інноваційних страхових продуктів і створення системи перестраховування великих ризиків. Також важливим є гармонізація законодавства

з європейськими нормами, що сприятиме залученню міжнародних перестраховиків і формуванню позитивного інвестиційного іміджу України.

Трансформація сільськогосподарського страхування в Україні має базуватися на глибокому аналізі досвіду США, Канади, Франції та Іспанії. Основними напрямками розвитку є впровадження індексних продуктів, державне співфінансування страхових премій, цифровізація процесів та формування національного центру ризиків. Реалізація цих напрямів забезпечить підвищення рівня покриття агроризиків, стабільність аграрного виробництва та зменшення фінансових втрат від природних та економічних шоків.

Такі кроки дозволять перетворити сільськогосподарське страхування на важливий елемент фінансової безпеки аграрного сектору та підвищити конкурентоспроможність українського сільського господарства на міжнародному ринку.

Список використаних джерел:

1. Olena Prokopchuk, Olena Nepochatenko, Mykhaylo Malyovanyi, Serhii Sokoliuk, Oleksandr Rolinskyi and Olga Ponomarenko (2024). Development of agricultural insurance in Ukraine. Insurance Markets and Companies, 15(2), 106-121. doi:10.21511/ins.15(2).2024.10
2. Шибаєва.Н. Інституціоналізація аграрного страхування в Україні: вплив та перспективи // Agricultural and Resource Economics (ARE) Journal. 2020. URL: <https://are-journal.com/are/article/view/306>
3. OECD. Ukraine: Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2025. OECD Publishing, 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/2025/10/agricultural-policy-monitoring-and-evaluation-2025_354e7040/full-report/ukraine_0e71d61e.html

Макаренко І.В.

*Управління фінансовим бізнесом, 4 курс бакалаврат
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Науковий керівник – к.е.н., доцент,
доцент кафедри банківської справи та страхування
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Димніч О.В.*

ДОПОМОГА ПО БЕЗРОБІТТЮ В УКРАЇНІ: ЗМІНИ 2022–2025

Безробіття в Україні залишається однією з ключових соціально-економічних проблем, що визначає рівень добробуту населення та темпи відновлення національної економіки. Військові дії, структурні зміни на ринку праці, міграція працездатного населення та трансформація економічних пріоритетів держави суттєво вплинули на динаміку зайнятості.